

Motion till riksdagen 2020/21:2923

av Peter Helander m.fl. (C)

En hållbar jakt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för att bevara svenskt beslutsfattande i jaktfrågor samt verka för att regionala och lokala skillnader beaktas vid beslut på EU-nivå och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att beslutet för jakt- och viltvårdsuppdragets finansiering bör fattas för tre år i taget och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till att en viltmyndighet inrättas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fattade riksdagsbeslut ska följas i syfte att uppnå acceptans för rovdjuren och åstadkomma ett reellt regionalt ansvar och lokalt inflytande över rovdjursförvaltningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att jaga och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté som får analysera vilka konsekvenser Girjasdomen innebär och vilka eventuella lagändringar som krävs och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kontinuerlig uppföljning, utvärdering och granskning av rovdjursförvaltningen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna att försvara husdjur och tamdjur mot angrepp av rovdjur och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det tryggare, enklare och snabbare för personer att ansöka om skydds jakt och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt Naturvårdsverket att snarast uppdatera sina riktlinjer för skydds jakt och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ändra sekretessbestämmelserna i samband med skydds jakt och licens jakt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa länsvisa kartor över särskilt sårbara områden för tamdjurshållningen för att underlätta och skynda på beslut om skydds jakt och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt att vid behov tillåta skydds jakt på helt revir i stället för på enskilda individer och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att fler hundar certifieras som kan säkerställa om det har skett ett vargangrepp och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka åtgärder som måste vidtas för att riksdagens beslutade mål om 10 procents toleransnivå för rennäringen ska uppfyllas och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rovdjurspolitiken ska ta hänsyn till att skapa livskraftiga ren- och landsbygdsnärings i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad skydds jakt på skarv och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att licensjakten på gråsäl ska permanentas och utvidgas till att omfatta knobbsäl och vikare, om den anses livskraftig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kostnaderna vid skydds jakt bör utredas och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla enklare regler för skjutbanor i syfte att underlätta för övnings skytte och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte förbjuda bly i ammunition så länge det inte finns fullgoda alternativ som kan garantera en säker jakt och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ökande antalet vildsvin måste hanteras och jakten ökas och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska vildsvinsstammen genom att ge handläggande myndigheter i uppdrag att effektivisera handläggningen av jaktärenden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Med en hållbar jakt- och viltvårdspolitik i grunden så finns det stora möjligheter att utveckla verksamheter kring jakten. Det handlar dels om upplevelser i olika former, dels om att utveckla viltkött som produkt. En trovärdig rovdjurspolitik kräver en aktiv

förvaltning med starkt regionalt inflytande som stärker förtroendet för rovdjurspolitiken och tar hänsyn till de människor som lever och verkar i rovdjurstäta områden.

Jaktens organisering

Centerpartiet anser att grunden för en välfungerande viltförvaltning är en välorganiserad och aktiv jägarkår. Svenska jägare och deras organisationer har ett stort engagemang och en central roll i en långsiktigt hållbar förvaltning av såväl viltstammar och rovdjursstammar som skogsbruk. Politikens roll är att se till att det finns goda förutsättningar för jägarkåren att verka och bidra till en hållbar förvaltning, med mindre regelkrångel och effektiva beslutsprocesser. Svenskt beslutsfattande i jaktfrågor ska så långt som det är möjligt vara en nationell kompetens och inte styras från EU. När beslut ändå fattas på EU-nivå ska regionala och lokala skillnader beaktas.

För att svensk viltförvaltning ska kunna arbeta långsiktigt vill Centerpartiet att det beslut om finansiering av jakt- och viltvårdsuppdraget som regeringen fattar beslut om årligen ska istället gälla för tre år i taget. Det skulle skapa bättre förutsättningar för att långsiktigt planera verksamheten. Centerpartiet vill se en ny viltmyndighet som ansvarar för viltfrågor. Syftet är att myndigheten effektivt ska hantera de brister i viltförvaltningen som vi ser idag över flera arter. Den myndighet som ansvarar för jaktfrågorna måste fungera, vara kompetent och ha jägarkårens förtroende. I dag uppfattas ofta ansvarig myndighet som en motpart och ingen som står på jägarnas, jaktens eller landsbygdens sida. En av Viltmyndighetens uppgifter skulle enligt Centerpartiet kunna vara att hantera licensförfarandet för vapen istället för Polismyndigheten. Innan ett sådant förslag blir verklighet behöver processen av tillstånd för vapen effektiviseras och påskyndas.

Under Centerpartiets tid i regeringsställning infördes tre olika modeller för ökad samförvaltning på regional nivå: älgförvaltningsgrupper, viltförvaltningsdelegationer och nationella klövvilträdet. Grundtanken med dessa modeller var att öka dialogerna mellan berörda aktörer i viltförvaltningen, för att på så sätt öka det regionala samarbetet och inflytandet. Centerpartiet ville ge lantbrukare och jägare mer inflytande i de regionala förvaltningsplanerna för att skapa en mer decentraliserad och regional viltförvaltning. S- och MP-regeringen ändrade sedan sammansättningen i delegationerna 2017 och tillsatte fler ledamöter från naturvårdsorganisationer samt natur- och ekoturismföretag utan att en nödvändig utvärdering genomförts. Den manövern är Centerpartiet kritisk till.

Som situationen ser ut i dag fattas inte de skarpa besluten i viltförvaltningsdelegationerna utan de tas ofta på central nivå. Ledamöter upplever maktlöshet och att de saknar reellt inflytande i beslutsprocesserna. Det strider mot intentionerna i riksdagsbeslutet från 2013, där den regionala förankringen ansågs avgörande för att stärka förtroendet bland allmänheten för rovdjursförvaltningen. Viltförvaltningsdelegationens uppdrag behöver därför ses över så att det lokala och regionala inflytandet säkerställs. Samma sak gäller för älgförvaltningens arbete; även den behöver utvärderas för att säkerställa att den fungerar på ett effektivt sätt.

Hot mot jägare

Samhället har ett ansvar för att skydda eftersöksjägare och jägare mot våld och trakasserier. Under flera år har jägare i hela landet utsatts för våld och trakasserier i djurrätts namn. Tävlingar har avbrutits, drev har stoppats, jaktorn vandaliserats och eftersöksjägare utsatts för hot och våld. Centerpartiet ser mycket allvarligt på denna djurrättsrelaterade brottslighet, och anser att det är viktigt att politiken tydligt markerar sitt avståndstagande mot sådant agerande. Men det är också viktigt att vidta åtgärder för att minska förekomsten av denna brottslighet. Inte minst gäller det eftersöksjägare som utför ett uppdrag på polisens begäran och i samhällets intresse.

Tillgängligheten att jaga

Jakten ska vara tillgänglig för alla. Tyvärr har det visat sig att de jägare som använder motordrivet fordon på grund av en funktionsnedsättning stöter på problem med nuvarande regelverk. Att använda motordrivet fordon kräver i de flesta fall dispens från terrängkörningslagen, jaktförordningen och jaktlagen. Länsstyrelserna runt om i landet hanterar dispensgivningen på olika sätt när det gäller områdes- och tidsbegränsningar i dispensererna. Dispens som gäller för ett begränsat område innebär för personen med funktionsnedsättning att han eller hon enbart kan jaga på det område som han eller hon sökt för. Det innebär att personer med funktionsnedsättning kan behöva söka ny dispens för jakt utanför det begränsade området. Många aktiva jägare med funktionsnedsättning har därför ett stort antal dispenser som måste medföras till varje jakt. Systemet innebär att dispenshanteringen är onödigt tidskrävande och kostsam. Tiden för handläggning av dispensärenden, två till sex veckor, skulle kunna användas till mer prioriterade ärenden. Därför vore det önskvärt att sökt och beviljad dispens gäller för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige i minst fem år.

I januari 2020 meddelade Högsta domstolen dom i det s.k. Girjas målet mellan Girjas sameby och staten. Tvisten hade då pågått i domstol sedan maj 2009. Högsta domstolen biföll samebyns talan och slog fast att Girjas sameby har ensamrätt på småviltsjakt och fiske med ensam förfoganderätt inom samebyns område. Domen gäller, såvitt avser jakt- och fiskerättigheterna, emellertid enbart inte alla samebyar utan enbart Girjas sameby, men de principiella slutsatserna är generella och kan tillämpas på andra samebyar. För att andra samebyar ska kunna tillerkännas samma rättigheter måste dock frågan prövas enskilt i domstol. Detta är såklart inte en rimlig ordning, fler utdragna rättsprocesser är inte önskvärda – frågan måste lösas politiskt. Frågan om utvecklingen av samers rättigheter och inflytande kommer därför fortsatt vara aktuell. Regeringen meddelade också i juli i år att den avser att tillsätta en utredning för en översyn för rennäringslagen. Direktiv och exakta former för utredningen är ännu inte bestämda och kommer att utformas under hösten. Regeringen har nu kallat berörda aktörer till sakråd och möten för att diskutera översynen av rennäringslagstiftningen inför framtagande av utredningsdirektivet. Centerpartiet välkomnar denna utveckling men vill samtidigt framhålla vikten av att det förs en inkluderande dialog mellan såväl rensköttande som icke rensköttande samer, såväl som med lokalbefolkning och lokala myndigheter och näringsliv för att hitta en hållbar väg framåt. Fler utdragna rättsprocesser är inte önskvärda. För att utredningen om översyn av rennäringslagen ska få en bred förankring bör den genomföras i form av en parlamentariskt sammansatt kommitté.

Jämställdhet

I dag är var femte person som tar jägarexamen kvinna. Trenden pekar mot en ökning av antalet jaktintresserade kvinnor och idag utgörs sju procent av de som löser jaktkort av kvinnor. För 20 år sedan var denna siffra drygt hälften så stor. Trots ökningen av antalet jaktintresserade kvinnor är kvinnor fortfarande kraftigt underrepresenterade i jaktkretsar och metoo-uppropet ”Vi gör patron ur”, som skapades av kvinnliga jägare, visar på behovet av att på alla nivåer fortsatt arbeta förebyggande mot sexistiska och kränkande beteenden.

Centerpartiets anser att män och kvinnor jobbar mer dynamiskt och att en jämställd arbetsgrupp ger fler perspektiv och nya lösningar. Därför välkomnar vi Svenska Jägareförbundets arbete för en ökad jämställdhet inom jakten och de utbildningar som de bl.a. erbjuder i syfte att öka andelen kvinnor som är representerade i landets älgförvaltningsgrupper. Vid sidan om den typen av riktade insatser inom viltförvaltningen, behöver det tas ett bredare tag med att öka andelen kvinnor som är förtroendevalda inom skogs-näring och jägarorganisationer. Med fler förtroendevalda kvinnor finns också fler att rekrytera till bland annat älgförvaltningsgrupperna.

Rovdjursförvaltningen

Centerpartiet anser att rovdjursfrågor är något som bör fattas beslut om nationellt och förvaltningen ska vara regionalt förankrad. Att det finns ett brett förtroende för jakt- och viltpolitiken är en viktig förutsättning för att politiken också ska ge effekt i praktiken och det förutsätter att de som lever och verkar i områden med mycket vilt och stora rovdjur har inflytande över förvaltningen.

Människors oro för rovdjursangrepp mot tamboskap behöver tas på allvar. Att politiken tar hänsyn till både miljö, natur och människa är nyckeln till att vi ska lyckas med en hållbar förvaltning. Ett viktigt steg i detta är att det finns ett stort förtroende för det offentliga och dess myndigheter. Det är därför viktigt att stärka dialogen kring rovdjursförvaltningen, så att de som berörs känner sig involverade i förvaltningen. Ett sätt att upprätthålla förtroendet är att nuvarande rovdjursförvaltning kontinuerligt utvärderas utifrån ett helhetsperspektiv där de socioekonomiska och regionala konsekvenserna analyseras och dokumenteras.

Sverige har sedan en anmälan om överträdelse från EU-kommissionen arbetat fram möjligheter till en regionaliserad förvaltning av våra rovdjur. Detta har inkluderat framtagande av sårbarhetsanalyser och färdigställande av förvaltningsplaner för våra fem rovdjursstammar, inklusive hur gynnsam bevarandestatus för stammarna ska uppnås. I fallet med vargstammen är bedömningarna baserade på omfattande vetenskapliga underlag framtagna av ett fyrtiotal forskare och experter. Den sårbarhetsanalys som togs fram anger att minsta livskraftiga population för varg i Sverige och Norge är 100 individer. För att uppnå en gynnsam bevarandestatus för varg med god marginal till detta värde behövs regelbunden invandring från Finland och Ryssland samtidigt som andra åtgärder vidtas för att stärka genetiken. Den svenska vargförvaltningen ska ta hänsyn till såväl vargstammens bevarande i Sverige som vad det samlade rovdjurstrycket innebär för människors möjligheter att bo och bedriva verksamheter i rovdjurs-täta områden. Enligt ett riksdagsbeslut som bygger på proposition 2012/13:191 En hållbar rovdjurspolitik, nås vargens gynnsamma bevarandestatus vid 170–270 individer.

Den nuvarande regeringen har låtit Naturvårdverket sätta ett nytt referensvärde på 300 individer.

Vargen rör sig över stora områden, inte sällan över landsgränser. Därför vill Centerpartiet att vargen ska samförvaltas med Norge. Det totala antalet vargar uppgår till omkring 450 individer sammanlagt i Sverige och Norge. Centerpartiet tror inte att vargförvaltningen kan förbättras genom att enbart fokusera på antal vargar utan det handlar om att minska koncentrationen i de områden där den är som störst. Majoriteten av Sveriges vargar finns idag i det mellansvenska förvaltningsområdet. Antalet inom detta område bör minskas ner mot 170 individer för att minska konfliktnivån. Centerpartiet anser att det krävs en utökad licensjakt för att uppnå en hållbar vargförvaltning, vilket även en riksdagsmajoritet röstade för i ett tillkännagivande till regeringen.

Rovdjursskador kan förebyggas, till exempel med rovdjursavvisande stängel. Det finns även andra förebyggande åtgärder för djur som inte lever i hägn. När angrepp sker trots förebyggande åtgärder ska skydds jakt kunna genomföras. Som en sista utväg är det möjligt att utöva akut skydds jakt på eget initiativ när husdjur och tamdjur utsätts för rovdjursangrepp. Trots detta skadas och dödas många domesticerande djur. Centerpartiet vill att det ska bli lättare för djurägare att skydda husdjur och tamboskap från rovdjursangrepp, skydds jakt ska bland annat vara tillåtet att genomföra på varg som tar jakthundar redan efter första angreppet. Skydds jakt är ett viktigt instrument för att rovdjurspolitiken ska vinna acceptans hos den del av befolkning som riskerar att få tamdjur och hundar rivna av stora rovdjur, framför allt varg. De riktlinjer som länsstyrelserna tillämpar idag togs fram för 15–20 år sedan när vargstammens storlek, lagstiftningen, stammens sammansättning och geografiska utbredning var annorlunda än idag. Viltskadecenter som utarbetade de föräldrade riktlinjer anser att de behöver förnyas och anpassas till rådande rovdjurs situation. Även olika intressegrupper har framfört kritik mot att det i många fall är mycket svårt att få tillstånd att fälla skadegörande vargar eftersom det krävs upprepade angrepp och att det i områden med hög vargtäthet är svårt att avgöra vilka vargar som orsakat skadan. Även naturvårdsorganisationer har framfört vikten av väl fungerande skydds jakt. Centerpartiet vill se att de nya riktlinjerna för skydds jakt, framför allt när det gäller varg, leder till att beslut om skydds jakt tas snabbt. Vidare måste dagens högt ställda krav för att få tillstånd att fälla skadegörande och närgångna vargar anpassas till rådande situation där vargarna ökat i antal och vargreviren förtätas.

Centerpartiet lade under våren 2020 ett utskottsinitiativ om en enklare och effektivare skydds jakt. Där anför Centerpartiet att licensjakt är grunden för en bra rovdjursförvaltning. I väntan på en mer långsiktig reform av vargförvaltningen så är en effektivare skydds jakt ett steg i rätt riktning. En tryggare skydds jakt uppnås bland annat genom ändrade sekretessbestämmelser. Idag utsätts både de som ansöker om skydds jakt och de som utför skydds jakt för hot och skadegörelse. Detta är inte rimligt och därför behövs det göras en översyn av bestämmelserna i syfte att personuppgifter ska kunna sekretessbeläggas.

Med hjälp av länsvisa kartor över särskilt sårbara områden för tamdjurshållningen går det att underlätta och skynda på beslut om skydds jakt. Det nuvarande regelverket för skydds jakt behöver också förändras så att det vid behov blir tillåtet att bedriva skydds jakt på ett helt revir istället för enskilda individer. Att hitta den enskilda individen i en familjegrupp som gett upphov till skydds jakt är oftast omöjligt. Tar man bort en individ så kommer ändå problemet som gav upphov till skydds jakt finnas kvar. Att rubba befintliga familjekonstellationer genom att ta bort enskilda individer skapar nya

problem. Den svenska staten behöver även ta ett större statligt ansvar för att fler hundar certifieras som kan säkerställa att det skett vargangrepp. Vargen dödar ofta hundar som den kommer i kontakt med och att som jägare riskera sin hund för att åt Länsstyrelsen kunna fastställa att ett vargangrepp är ett svårt beslut. Vargen är statens vilt och det är rimligt att staten tar ett större ansvar för att certifiera hundar som kan verifiera de skador som statens vilt orsakar.

Rennäringen är en viktig näring, som för vidare ett viktigt kulturarv men också levererar klimatsmart kött. Riksdagen fattade år 2013 beslut om ett mål om att rennäringen maximalt ska behöva tolerera tio procents förlust till rovdjur. Många renägare tvingas dock stå ut med betydligt högre rovdjursförluster än så, ibland uppåt en tredjedel av renhorden. Detta har lett till stor frustration inom rennäringen, och många tappar tron på rennäringen som framtid. Det är därför viktigt att regeringen ser över vilka åtgärder som kan vidtas för att säkerställa att riksdagens beslutade mål om tio procents toleransnivå verkligen uppfylls. Rovdjurspolitiken ska ta hänsyn till att skapa livskraftiga ren- och landsbygdsnärings i Sverige.

Skydds- och licensjakt

Vem som står för kostnaden vid skyddsjakt är inte reglerat och skiljer sig därför mellan olika länsstyrelser. Dessutom skiljer det sig också mellan vilken typ av skyddsjakt det är och på vilka djur. Centerpartiet menar att det finns anledning att se över om det eventuellt ska regleras eller ifall det går att sammanställa en gemensam praxis för att uppnå en större förutsägbarhet. Översynen bör problematisera kring huruvida staten ska ta ett större ansvar för kostnaden vid skyddsjakt på vissa djur eller på typer av skyddsjakt som sker till största del ur ett samhälls- och trygghetsperspektiv.

En viktig del av jakten är arbetet med att motverka invasiva arters etablering. Ska vi lyckas med det arbetet behövs en klassificering som avgör vilka arter som är invasiva. Idag är bland annat skarv skyddad enligt EU:s fågeldirektiv trots att den inte är naturlig i den svenska miljön och orsakar skada på det svenska ekosystemet. På grund av skarvens utbredning och dess skador på naturen vill Centerpartiet att skyddsjakten på skarv utökas.

Utöver skarv så skapar i dag även säl stora problem för både fiskbestånd och fiskare. Sommaren 2019 togs ett välkommet beslut om att ändra i jaktförordningen vilket nu innebär att Naturvårdsverket får besluta om licensjakt på gråsäl. Licensjakten borde dock permanentas och utvidgas till att omfatta även vikare, om den anses livskraftig, och knobbsäl. Förutom att sälarnas konsumtion av fisk är ett allvarligt hot mot fiskbeståndet och konkurrerar med fisket, sprider de även parasiten sälmask till torsken. Många fiskare som fiskar med passiva redskap har fått sina redskap förstörda och upplever den typen av fiske omöjligt till följd av sälens närvaro.

Införandet av licensjakt på säl leder till frågor om sälprodukter. På grund av EU-förbudet mot jakt av säl och handel med sälprodukter föreligger, riskerar även en licensjakt att bli verkningslös, då jägare saknar incitament att bedriva sådan. Av EU-förordning 1007/2009 om handel med sälprodukter framgår att handel med sälprodukter är mycket strikt reglerad och begränsad till ett fåtal som har rätt att sälja dem. Enligt artikel 3 i förordningen är försäljning av sälprodukter endast tillåtet om sälprodukterna härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällena och andra ursprungsbefolkningar bedriver under förutsättning att ett antal villkor är uppfyllda, såsom att jakten bidrar till deras självhushållning. Syftet med grundförordningen är att handeln ska begränsas till

ett minimum. I den mån inuiter eller annan ursprungsbefolkning som har rätt att sälja sälprodukter vill sälja sälprodukter får de göra det under förutsättning att förordningens bestämmelser följs. Inuiter och säljägare i Norge, Danmark (Grönland) och Kanada har utan framgång dels försökt få EU-förbudet ogiltigförklarat av EU-domstolen dels ifrågasatt det i WTO. Genom att häva förbudet skulle sälen kunna utnyttjas som en resurs att ta till vara på. Centerpartiet menar att Sverige inom ramen för EU-samarbetet ska väcka och driva frågan att upphäva förbudet mot jakt av säl och handel av sälprodukter, något som även riksdagen riktade i ett tillkännagivande till regeringen 2020.

Vapen

Regeringen har sedan ett par år tillbaka försökt att implementera EU:s nya vapendirektiv, som syftar till att stoppa terrorism och våld. Centerpartiet menar att det är viktigt att vända på varje sten för att agera mot terrorism och våld, men i detta sammanhang är det viktigt att adressera frågan om illegala vapen, inte legala vapen som handhas ansvarsfullt. För Centerpartiet är det viktigt att genomförandet av EU:s vapendirektiv inte går långt utanför vad direktivet kräver och innebär onödigt krångel för laglydiga jägare och sportskyttar. Centerpartiet värnar om jakten och sportskyttet i Sverige. Det är stora folkrörelser och de är viktiga.

Att övnings-skjuta är viktigt för att kunna bedriva en etiskt försvarbar jakt. Därför behövs ett nationellt regelverk som möjliggör för svenska skjutbanor att hålla sin verksamhet igång. Regelverket får inte ställa orimliga säkerhetskrav, så att det försvårar genomförandet av t.ex. jaktstigar i övnings-syfte eller övnings-skytte på egen mark. På frivillig väg och genom kompetenshöjande insatser går det ofta åstadkomma mer resultat än fyrkantiga regelverk.

Begreppet synnerliga skäl finns i vapenlagen vad gäller licenser för enhandsvapen. Idag har synnerliga skäl en helt annan juridisk innebörd, och har i vapenlagen glidit mot att tolkas på samma sätt som i resten av lagstiftningen det vill säga endast i undantagsfall, eftersom begreppet synnerliga skäl förekommer i svensk lagstiftning för att ge domstolen möjlighet att frånga en huvudregel, om det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som talar för det. Detta försvårar och omöjliggör i många fall normalt idrottsskytte på föreningsnivå eftersom aktivitetskraven är så högt ställda. Även elitsskyttar nekas licens med hänvisning till att de inte har tillräcklig aktivitet. Därför bör begreppet ”synnerliga skäl” i vapenlagen ses över så att man inför samma krav som för övriga målskyttelicenser.

Idag måste en licensinnehavare som vill sälja sitt vapen och köpa ett annat, nytt eller begagnat, först söka licens på det nya vapnet hos polismyndigheten. En process som kan ta flera månader. Om personen dessutom nått sin begränsning i vapengarderoben, så måste försäljning av det innehavda vapnet först ske. En enklare lösning skulle vara att personen lämnar in sitt vapen till en vapenhandlare för försäljning och hämtar ut det nya vapnet i utbyte och vapenhandlaren skickar sedan in nödvändiga papper till polismyndigheten för licensbyte. Riksdagen tillkännagav till regeringen 2019 en rad ändringar vad gäller vapenlagstiftning. Bland annat utökad vapengarderob, avskaffande av tillståndsplikten för ljuddämpare och accepterande av EU-passet. Centerpartiet vill nu se att regeringen agerar i dessa frågor.

EHCA har på uppdrag av EU-kommissionen tagit fram ett förslag om förbud mot användning av bly i all ammunition, även kulammunition. Skulle ett sådant förslag bli

verklighet i dagsläget i Sverige så skulle det få orimliga konsekvenser för jakten i Sverige. Naturvårdsverket behöver ändra sina föreskrifter för att inte riskera att t.ex. kulgevär med kalibern 6,5x55 blir omöjlig att använda. Det skulle handla om drygt 127 000 vapen i Sverige. I Finland har man redan ändrat lagstiftningen. Innan man förbjuder bly i ammunition så måste det finnas fullgoda alternativ som kan garantera en säker jakt. Sverige är EU:s näst mest glesbefolkade land efter Finland och vi har enormt mycket våtmarker och vattendrag. Läger man till att det måste finnas ett säkerhetsavstånd så skulle nästan hela landet vara omfattat av ett blyförbud i ammunition.

Vildsvin

Att vi har starka stammar av vilt i Sverige är i grunden bra, men allt för stora stammar skapar också problem, både för människor och för ekosystemet. Ett tydligt exempel är vildsvinsstammen som vuxit explosionsartat de senaste åren. Vildsvinen orsakar skador på åkermark, ökar antalet trafikolyckor och till och med skador i ungskog.

Vildsvinens framfart i odlade områden måste minimeras. En del av detta är att sätta en bättre förvaltningsmodell utifrån ett aktuellt faktaunderlag och gärna med mål fastslagna av de berörda aktörerna.

För att hantera en ökad avskjutning av vildsvin behöver också frågan kring vildsvinskött diskuteras. Centerpartiet vill att viltkött lyfts som en resurs i stället för att prata om köttet som en belastning. För att göra det möjligt vill vi bland annat se förenklade regler som underlättar möjligheterna att få ut viltkött till privatpersoner, butiker och restauranger.

Regeringen presenterade 2016 ett förslag om ett totalt utfodringsförbud för att begränsa vildsvinsstammarna. Förslaget tog ingen hänsyn till det faktum att viss utfodring kan vara ett viktigt verktyg för att minska viltskadorna på jordbruksgrödor eller att stödutfodring kan vara avgörande för rådjurens överlevnad under vinterhalvåret. Avledande utfodring i kombination med en effektiv skydds jakt kan drastiskt minska skador på jordbruksgrödorna. Problemet handlar istället om att komma åt de allvarliga fallen med oseriös utfodring där tonvis med sockerbetor körs ut och tippas i de svenska skogarna. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma med ett nytt förslag som begränsar vildsvinsstammarna och viltskadorna.

Peter Helander (C)

Magnus Ek (C)

Ola Johansson (C)

Stina Larsson (C)

Anders Åkesson (C)

Ulrika Heie (C)

Mikael Larsson (C)

Rickard Nordin (C)